

HISTORIO PRI LA EKSTO, KRASKADO KAJ FLORADO DE NIA ESPERANTO-GRUPO

"PACO KAJ JUSTECO"

4-a daŭrigo.

Al la tabloj la animatato estas tre bona, sed tiun kvalitan vorton ne meritas la manĝaĵoj; ne, tiuj vere ne estas eksterordinaraj. Bedaŭrinde, precipe por nia prezidanto, kiu, ŝajne, tiam ŝatas bonajn pecojn. Post la ĝano ni foritas por viziti niajn senprudentaĵajn fratojn en la zoologia ĝardeno, kaj de tie ni promenas al la kirmeso. Kion oni faras dum foiro ni sendube ne devas diri. Ni amuziĝas sur la plej plezurigaj karuseloj, plej plezurigaj al ĉiuj, escepte al Annie, nia hollanda amikino, kiu opinias alie pri ti, ĉar ia ilo ŝajnas ŝin tiom riska ke ŝi pensas necese kiel ŝan vizagon, tute kiel struto, kiu rimarkas ie danĝeron.

Tiel ni promenas al la balajo, kie ni ion tro malfrue alvenas; Annie ne plu restis langtempe ĉar la autobuso al Eindhoven je nokmezo forveturis kun la gesamideano el tiu hollanda urbo.

Sufiĉe bruiga estas en la dancejo kaj la paperrubandoj facile trovas ĉie viktimojn. Preskaŭ je la dua matene ni forlasis la ĉiame dancantan homamason kaj lacaĵ ni iras al nia hotelo.

Kompreneble denove tiuj bruigaj Angloj, sed mi estas tiom laca ke tuj mi ekdormis... Kiam ni vekigis matene, jam estis dekminutoj post la naŭa.

Kiel ventekblovo milavas min, kaj kvazaŭ flugas en miaj vestoj, ĉar la boato forveturas ja la deka precize. Feliĉege mi konas la vojon ĝis la kajoj. Sur nia vojo mi renkontas Fernand kaj Maria kaj kune ni alvenas ĝustatempe. Unue ni veturas dum tempo kontraŭflue kaj poste ni reveturas kunflue al la Sankta-Annariverbordo. La grupo de Eindhoven (almenaŭ tiuj kiuj ne forveturis hieraŭ) sin fordonas al ĉiuspecaj amazaĵoj kaj la gejeĉo transdoniĝas, ĉar eĉ ni bruĝanoj ankaŭ komencas kanti, unus la "bruĝan naciaĵon himnon" pro kiu la prezidanto komencas ekirigi aplaudon... de ni almenaŭ, kaj poste aliaj kantonoj traflugas la aeron.

Sed, mi devas rimarki ke nia talento vere ne estas tiel alia kiel tiu de la aliaj kluboj, do, ni devas ekzerci nian voĉon se ni ne volas stari en la ombro de la pliqj. Se vi estas de Bruĝo, lokiĝu malantaŭe... (kutima popolesprimo en nia urbo) Sed por elŝipigi ni ne estis malantaŭe. Ni surmarŝas la unuaj la riverbordon dum l'Espero-kanto fonografe eksonas. La malsato disŝiras nian stomakon kaj ni atendas senpacience la alporton de la manĝaĵoj. Tiu nunĉo estas la fino de la kongreso. Post satiĝo ni vizitas kion restas de la ekspozicie de 1930 kaj amuziĝas sur la monta glitbojo, la aŭtomobiletoj, en la mirinda lando, ktp. ktp. Tiam sur la sankta Annarapidvagonaro al la tunelo, kie ni konatigas la rulantaĵajn ŝtuparojn. Intertempe ni disiĝas. Ni estas lacegaj kaj post regresiĝa trinko ni promenas vagante serĉi niajn pakaĵojn kaj plue al la verdaj steloj-insignoj koraj ĝisrevidoj estas interŝanĝataj. Kun eksopiro de kvietigo ni sidiĝas en la vagonaro kaj ni observas akurate la dekan ordonon al la gekongresantoj t.e.: forlasi Antverpeno kun rido sur la lipoj kaj bedaŭro en la koro."

Antaŭ ol daŭrigi la historio de la grupo ni menciuj tutspeciala - oĉtere estis kaŭzo de la senlacigebla petado de nia estraro - la finfina eldonado de tursita broŝuro en Esperanto pri nia malnova urbo. La urbestro ĝin jam promesis dum nia kongresjaro sed tiam pro kaŭzoj ĉiuspecaj prokrastis la efektiviĝon de la plano. Estis nia grupo mem kiu prizorgis la tradukadon de la teksto. Post Pentekostoe tagoj la grupa vivado kiel kutime daŭrigis. En la monato Julio nia estraro ricevis invitilon de la "Paca stelo" el Ronsse pro grupe viziti la tie okazanta Eo-ekspozicio. Bedaŭrinde la grandega distanco (proksimume 140 klm. iri kaj revene) iomete timigis la amatorij de biciklaj ekskursoj. Tamen nia grupo sendis deligiton pere de ĝia sekretario kiu sole veturis la 140 km. longa vojo. Li certe ne bedaŭris la vojaĝon ĉar krom la belega aranĝita ekspozicisalonego kiun li tie admiris li ankaŭ ĝuis de la ĉiam interesega naturbelco de la t.n. "flandraj Ardenoj." Monato Aŭgusto rezervis malagrablajn surprizojn al nia grupo. Je ĝia fino mobilizacio en nia lando ekkomencis kaj kiel profesiaj militistoj du estraranoj (la sekretario kaj unu konsilanto) devige devis forlasi kaj la grupo kaj la urbo por gardadi la landlimojn "ie en Belgujo". La klubo malgraŭ ĉion havis ankoraŭ la ŝancon ke la militdio Marso ne postulis servadon de pliaj kamaradoj kaj sekve la ordinara vivado preskaŭ sensanĝa ŝovis daŭrigi. Ĝi tamen ne tiel bone sukcesis kiel ni fakte estus dezirintaj ĉar la homoj tiutempe ilin jam tro okupiĝis pri militparolaĉoj kaj mobilizadklačadoj kaj ne plu trovis koreton por seriozaĵoj.

Tiamaniere ŝan specialaj pluaĵ okazintaĵoj alvenis la fino de la malnova jaro 1939.

(skribis por la revuo: Iserantant Roger.)

VRIJE TRIBUUN

SKRIBALENTOJ DE NIAJ GEMEMBROJ - Ideologische uitbouw van onze beweging.

Er is niet alleen een Esperanto-taal, er is ook een Esperanto-beweging. Een beweging veronderstelt een aantal aanhangers die een doel willen bereiken. Onze beweging mist twee onontbeerlijke eigenschappen: een zekere strijdhaftigheid bij de leden, (om niet te spreken van een verbeterd kampwil) en een diep inzicht. Onze leden moeten weten dat onze beweging beantwoordt aan een nood; dat onze beweging iets aanbrengt wat het mensdom van doen heeft. Onze leden moeten tevens weten wat het precies is, dat nieuwe en dat noodige dat wij aanbrengen. Vanaf dat oogenblik kunnen de edelmoe-digen onder ons zich dragers voelen van een heilzame gedachte, van een soort nieuwe goede boodschap, die anderen zal verrijken en die het mensdom zal ten goede komen.

Vanaf dat oogenblik hebben wij de zekerheid dat wij iets bezitten waarvoor het de moeite waard is te kampe, te strijden, zelfs te lijden. Heeft onze beweging enkel tot doel onze taal te verspreiden? Dus geen daarmee gepaard gaande gedachte? Dan heeft onze beweging ook geen ideologie. Maar zoo is het niet. Om twee redenen. Ten eerste omdat iets dergelijks onmogelijk is. Het kan niet dat onze beweging enkel de taal zou verspreiden zonder eenige bijbedoeling. Al deden sommige dat alleen maar voor het nut, dan nog stellen zij een zeker ideaal voorop, een nuttigheidsideaal, nuttig zijn aan het mensdom. (De eventualiteit dat enkel en zich daarin zouden beijveren alleen met het oog op persoonlijk voordeel is een uitzonderingsgeval wanneer een beweging nog in een aanvangsstadium is). Ten tweede omdat het tegengesproken is door de schepper van het Esperanto zelf, Dr. Zamenhof (lees o.a. de eerste kongresredevoeringen van hem) en door de meeste vooraanstaande figuren onzer beweging. Dus onze beweging verspreidt ook een gedachte, onze beweging heeft ook een ideologie.

(wordt vervolgd - door Drs. F. Roose)

Psychologische opmerkingen: I

Door een letterlijke interpretatie van den bijbel ("gij zult mij geen gesneden beeld maken" - "Exodus 20") komen de Protestanten ertoe afbeeldingen van God te verwerpen als afgoderij. Deze theologische interpretatie is een psychologische fout. Het is volgens hen natuurlijk niet verboden aan God te denken, wel integendeel. Welnu hoe geschiedt het denken? Gelijk waaraan men denkt, ook aan het meest abstrakte, men vormt er zich een beeld van of een symbool. Anders kan het niet. Men kan niet denken zonder beelden. Denk bvb. aan God: Gij zult u ofwel een beeld voorstellen (bv. een zeer groote wolk die het heelal schijnt te omvatten ofwel een reuzepersoon, hoog verheven met een ernstig, goedig wezen) ofwel een symbool, meestal dan het woord "God" dat gij als beschreven voor uw geest zult zien staan. Met alles waaraan men denkt gaat het net zoo. Welnu wanneer men afbeeldingen van iets maakt, doet men feitelijk niets anders dan projeteeren naar buiten van hetgeen in ons is. Het is een uiting van het denken evenzeer als van het voelen. Men vergemakkelijkt per slot van rekening het denken en wanneer er beelden zouden zijn die iets van de wezenheid van God zouden weergeven, zou men het denken bevorderd hebben. Wanneer men kon denken zonder in zich aan beeldvorming te doen, zou hun opwerping verstaan kunnen worden. Doch gezien de denkkact onafscheidbaar gepaard gaat met beeldvorming, heeft hun opwerping, psychologisch geen zin.

Drs. F. Roose.

ZEER BELANGRIJK :

Samideanoj: U heeft reeds gemerkt dat er in dit nummer van onze "mededeelingen" een los blaadje is bijgestoken. Heden staat daar de tekst op van een stukje "ode" door een onzer leden gemaakt. Een volgende maal zal het een ander gelegenheidsliedje uit het groepsleven of een gekende schlager zijn. U krijgt dus vast in de volgende nummers telkens zoo'n bijblaadje zoodat na een zeker aantal maanden ieder van U een liederenbundel zal bezitten. Na bepaalden tijd kunnen deze losse blaadjes dan aan de redaktie ingegeven worden om te zorgen voor het inbinden. We verhopan dat deze nieuwigheid zal welgekomen wezen en het groepszingen zal aanmoedigen en verlevendigen.

De Redaktie.

LITERATURA ANGULO : 1° - Prozo.

Pro diversaj kieloj nu en ĉi-tiu numero ne povas meti la daŭrigon de la tradukado de "La tre belaj horoj de fraŭlino Simforosa, Beginjo" Nur en la sekvanta numero ni do rekomencos kun tiu tradukadverko de nia grupo.

Ni nun donos al niaj gelegantoj tre belan artikolon verkita de J. Jutá kiun ni trovis en "La Multekolora Libro" kaj kun titolo "La NASKIĜO DE ESPERANTO".

La naskiĝo de Esperanto.

Ekstariĝis antaŭ la trono de la Eternulo anĝelo estranta la petojn, kliniĝis vizaĝaltere kaj humilemilde sciigis:

- Dio Ciopova. Inter la petoj venintaj ĉielen troviĝas unu neordinara. Peto sincera kaj zorgoplena ne pro propra feliĉo kaj ĝuo, sed elkora preĝo por homara beatiĝo kaj profunda deziro pri efektiviĝo de superhoma verko. Inter la milionoj da preĝoj kaj petoj ĝi okulfrape diferenciĝas kaj mi ne povas sole decidi, kion pri ĝi entrepreni. Ĉar de la tempo de l'mondorigino ne okazis similaĵo.

Heliĝis la vizaĝo de la Eternulo, brile ekflamis liaj favoraj okuloj kaj simile al violonludo eksonis la Dia voĉo.

- Mi sciis, ke jam plenpleniĝis la pokalo de homa sufero. Sopire mi atendas signon el la tera larmludo. Pri kio temas la peto ?

- Pri helpo efektiviĝi la deziron de la suferantaj popoloj al kreado de lingvo komune homa. Peto de junulo kun justa animo kaj vasta koro. Klinu, ho Ciopova, vian atenton al ĝi.

Cirkaŭrigardis la Eternulo ĉiufranken. Silentis la Dia ĉeestantaro. Radie ride-tantaj estis la vizaĝoj de la anĝelaroj, kaj ilia muta silentado estis pli signifa ol mil porparoladoj.

Kaj subite la ĉielan kvieton interrompis abtuza voĉo, kaj la prokurora anĝelo elsiblis: - Eternulo, jam ankaŭ sen tio troas la homa fiero. Jam la dua fojo la teranoj aspiras ascendi la ĉielon. Trofiere ili mallaudas vian povon... Kaj se efektiviĝos la interhoma lingvo, ripetiĝos la babilontura historio.

Kaj en la ĉiela suproj fariĝis tumulto. Flustradis la anĝeloj kaj, per la flugiloj frapetante, ili per tio esprimis sian kromtonal la homaj, ĉar komprenas anĝelkoro, ke multlingveco estas homa disigilo.

Kaj la Eternulo meditadis. Iom post iom retranskiviĝis. Kvazaŭ la ĉielan harmonion nenio estus konfuzinta. Kaj unu anĝelo porparoladis:

- Sankta mondkreinto. Laŭdataj estas la boncelaj faroj de la homoj. Ne vantajn fantaziaĵojn revas la Bialistoka junulo. Trovis fine la migrantaj animoj de viaj, ho Dio, profetoj enkorpiĝon. Lingvo komuna homa revenigos gracon sur la teran idaron. Kaj ilia komuna laŭdo malfermos la mallarĝigitajn korojn de la sciencaj fieruloj. Benu kaj konsentu la plej altan homan verkon, por ke fine ĉesu la teraj doloroj, kaj kanto ravanta surfrajosa decido debrilis de l'Diaj lipoj.

Humile kliniĝis la anĝelo estranta la petojn, kaj kun ĝojo li retiriĝis kun la permeso plifaciligigi la taskon de l'benata homido.

Kaj la sekvintan tagon "falas radio de lumo sur la dikegajn vortarojn" de l'genia Zamenhof, kaj kreiĝis la lingvo Esperanto.

~~~~~

2° Poezio.

Ni jam en antaŭa numero aperigis poemeton pri la patrino. Ĝi estis verkita de nia mondfamkonata pastro-poeto Guido Gezelle. Ankaŭ aliaj famaj verkistoj kaj poetoj dediĉis belan prozon aŭ poezion al "La patrino". Ni citas i.a. la flandra poeto Rene De Clercq kies konata poemo "Mijn Moeder" ni ĉi-sube donas en Esperanto-teksto.

MIA PATRINETO.

Ho sankta estis mia patrin' -
Kunĝoje mi funebras ŝin, -
Si estis ja sankta en dolĉa pur'
Kiel lakt' de Brust' ŝia ... Ho nobla natur'
Maljuna sed bela... Ne sulk' en la vang',
Okuloj, animo, parolo: nur kant'.
Aniko, aŭdinte, vi diris al mi:
Cu tian patrinon meritas ja vi ?
Kaj vi tamen ne sciis ke sen ripoz'
Si batalis en pen', sur vizaĝo kun roz',
Pro kaŝita zorgo kun dorn' en la kor'
Humila en sia vidvina dolor'.

El buŝ' ŝi donacis la panon al ni,
Sian sangon vundvarman ĝis l'agoni' ...
Ho regu patrino de dolĉa memor'
La nuran bonon en mia labor'.

(Rene De Clercq.)

PAGO DE LA SERIOZA LABORA : a/ studadanguleto

Wij hebben ons laatste artikel hiermee besloten dat de accusatief niet gebruikt wordt iedere keer dat in een zin een bepaling met een voorzetsel voorkomt. Men moet daarop nochtans één uitzondering maken, nl. wanneer een zulkdanige bepaling twee beteekenissen kan hebben en men verplicht is de beteekenissen goed te onderscheiden. Dit is het geval voor plaatsveranderingen. Het klassieke voorbeeld is: de vogel vliegt in de kamer. De twee beteekenissen zijn: 1) de vogel was in de kamer en vliegt daar rond 2) de vogel was er buiten en komt er in gevlogen. In dit laatste geval is er een plaatsverandering. Welnu in de gevallen van de plaatsverandering staat het plaatswoord in den accusatief. Dus: "la birdo flugas en la ĉambro". Het is wel te verstaan dat dit slechts een noodregel is omdat het Esperanto die twee beteekenissen moet kunnen uit elkaar houden, wil het de naam hebben een klare en duidelijke taal te zijn.

Er zijn echter nog al veel auteurs die in alle geval bij plaatsverandering, ook als de betekenis maar ééne kan zijn, toch den accusatief gebruiken. Dit vinden wij glad verkeerd. v.b.: hij stak zijn geldbeurs in zijn zak. Het is evident dat er hier plaatsverandering is, dat de geldbeurs er eerst uit moet zijn vooraleer er hem te kunnen in steken. Vermits de betekenis ondubbelzinnig is, waarom ons niet houden aan de algemeene en gemakkelijke regel: bepaling met een voorzetsel, geen accusatief. Dus: "Li metis sian monujon en sia poŝo".

Jarenlange ondervinding heeft ons geleerd dat de accusatiefregel een struikelblok is voor diegenen die al lang uit de studie zijn. Zelf voor veel studenten en in 't algemeen voor diegenen die geen zin hebben voor grammaticale studie. En zóó zijn verreweg de meesten. Het is daarom dat ik tot nog toe in het studieboekje over bijna niets anders heb kunnen handelen en me er nog zal moeten mee bezig houden.

(Bezorgd door Drs. F. Roose)

b/ Angula de la serĉemuloj.

Ciferenigno.

Anstataŭ la ĉi-subajn ciferojn per la ekzaktaj vortoj laŭ la donitaj difinoj. La solvo konsistas el 28 literoj kaj estas konata proverbo.

18 - 27 - 20 - 1	mitologia figuro (R)
6 - 13 - 25 - 3 - 16 - 5 - 21 - 24	speco de krokodilo (R)
8 - 20 - 4 - 18	hotelservisto (R)
17 - 12 - 26	klera (R)
28 - 23 - 22 - 25 - 24	juvelŝtono (R)
11 - 22 - 5 - 19 - 13 - 18 - 14	okulmalsano (R)
15 - 2 - 10	marmuro (R)
1 - 14 - 7 - 9 - 2 - 10	ombrobildo (R)

Rimarko: la ensendaĵoj oni sendu antaŭ la 15-a de Aŭgusto al jena adreso: Izerxant Roger Komvest 70 - Brugge. Ankaŭ ĉiu korespondado rilate tiu rubriko oni adresigu al sama prizorganto.

Solvo de la konkurso n° 8 el la maja numero: la demanditaj vortoj estis: Genu - Eter(NEVO - UROGALO - ARĤEN' - LEDO - ONOBRIK - RUBO - IBIS' - KOST'. Kompreneble vertikale vi havas la samajn vortojn.

Post la konkurso n° 8 la puentranĝlisto estas jena: Verleye B. 56,5 p. (tiu membro do ricevas premion ĉar li atingis la necesaj 50 p.) Roger Martens 48 p. - Fons Norro 32,5 p. - M. v.d. Broucke 26 p. - H. De Kerstieter 25 p. kaj F. Roose 24,5 p.

La prizorganto de la ĉi-supra rubriko tre miras ke li nur tre malmultaj ensendaĵoj ricevis de la konkurso n° 8. Tamen la konkurso estis ege facila kaj pro la ne ensendado de la solvo almenaŭ unu membro perdis la ŝancon gajni ankoraŭ premion ĉi-tiu monato dum ke ĉiuj aliaj pere de riu forgeso aŭ nevolo mankis la okazon facile plialtigi ilian poentnombreon.

Du gemembroj jam atingis 50 p. la pasinta monato kaj jam ricevis la libropremion. Ili sekve nun rekomencis kolekti alian fojon 50 p. Jen la situacio: G. Martens 17 p. - Roose D. Maly 9,5 p.

Cu eble la angulo de la serĉemuloj ne plu estas interesa? Cu la redakcio preferu anstataŭigi la rubrikon per alia?

GRUPA VIVADO : a/ de la pasinta monato :

Kunveno de la 4/6/42 : por la unua fojo al tiu laborkunveno ĉeestas ankaŭ kelkaj gekursistoj de la pasinta kurso. Ili sukcesis en la finexzameno kaj la estraro esperas ke ekde nun ili iĝos tiel fervoraj aktivaj gemembroj ol ke ili estis bonaj gekursistoj. En tiu kunveno - kaj ankaŭ en la sekvontaj - ni dediĉis specialan duonhoretan al la genovuloj por ili pliperfektigi en la parolado de nia kara mondlingvo. Krome tiu programpunkto oni ankaŭ pritraktis la kutimajn aferojn t.e. prelegado - tradukado - solvo de krucvortanigmoj - kantado.

Kunveno de la 11/6/42 : Okazis paroladon de nia prezidanto pri "La protestantismo laŭ nura historia vidpunkto". Ĝi estis tre interesaga kaj daŭris tiel longtempe ke ni ne plu havis okazon pritrakti ankoraŭ aliajn programpunktojn. Ankaŭ nun kelkaj genovuloj ĉeestis. Bedaŭrinde ke ni ĉiuj gemembroj venas al nia ejo kiam okazas paroladon precipe ĉar ĝi okazis en la mondlingvo.

La grupo faris ankaŭ kelkajn ekskursojn al kampo en la proksimeco de la urbo por povante ludi kaj sin amuzi per pilko. Tiamaniere la gemembroj - almenaŭ tiuj kiuj partoprenis - pasigis ĉiam agrablan posttagmezon dimanĉan.

b/ por la venonta monato :

Ĝis nun jam du faktoj estas certaj por la monato Julio :

- 1°) la 23-a de la monato nia senlaca prezidanto ree donos paroladon kun jena temo: "De ontwikkeling in het Esperanto". La estraro instigas jam de nu la geanaro por ke ĝi notu bone tiun daton kaj aranĝu esti libera tiam.
- 2°) nia grupo organizos someran E^o-kurson je la fino de la monato. Jam preskaŭ 20 geentuziasmuloj promesis sekvi tiun kurson. Estos sendube grandan sukceson kaj por la grupo mem kaj por la movado kaj ... ni esperu ĝin almenaŭ...por la gekursistoj mem.

Onderstaande regels, verschenen in "Nederlanda Katoliko" officieel orgaan van de Nederlandsche R.K. Esperantistenbond (Januari 1939 n° 9), en opgesteld door Nic. Hoen Jr zijn zeker de moeite waard dat wij er hier een plaatsje voor inruimen en het artikel dringend aanbevelen aan de bijzondere aandacht van al onze leden. Hier volgt het :

BLEOMLEZING VAN METHODES WAAROP MEN EEN VEREENIGING TEN GRONDE KAN RICHTEN.

- 1) bezook nimmer een vergadering.
- 2) zoudt U eventueel toch een vergadering bezook kom dan ten minste te laat en zorg ervoor dat door uw binnentreden de vergadering zooveel mogelijk verstoord wordt.
- 3) Kom in elk geval niet indien het weder niet ten volle meewerkt.
- 4) Indien U edhter een vergadering bijwoont breek dan het werk van het Bestuur en de andere leden zooveel mogelijk af.
- 5) Neem nimmer een funktie aan in het Bestuur of anderszins, want kritiseeren is veel gemakkelijker dan zelf iets te presteeren.
- 6) Betaal uw lidgeld zoo laat mogelijk, als het eenigszins kan in het geheel niet.
- 7) Span u vooral niet in om nieuwe leden te werven. Laat dit liever over aan den secretaris.
- 8) Indien men bij vergissing lidgeld vordert nadat U reeds betaald hebt, bedankt als lid.
- 9) Indien men U niets aanbiedt voor het lidgeld betaal dan niet.
- 10) Indien U de voordeelen van het lidmaatschap ook kunt berktijgen zonder lid te zijn, is dit natuurlijk de aangewezen weg, het is gemakkelijker en ....goedkooper.
- 11) Ga tijdens de vergadering met al het voorgestelde akkoord, doch bestrijd het daarbuiten.
- 12) Geef nimmer inlichtingen indien men er U naar vraagt.

W LEN HET SCHOENTJE PAST TREKKE HET AAN.